

Höjd 200 meter

Kaknästornet.
Höjd 170 meter
inkl. mast

Nedan
Verket vid
Bloms i Mel-
lerud

BEHÖVER VI FLER VINDKRAFTVERK I DALSLAND?

Riksdagsbeslut: Mål: Vindkraft som producerar 20 TWh (teravattimmar) landbaserad el och 10 TWh havsbaserad. Totalt 30 TWh till år 2020.

Detta innebär ca 5.000 vindkraftverk à 2-3 MW. Detta är alldeles orimligt. Det skulle kosta enorma pengar och förorsaka en nationell miljökatstrof. Sverige skulle inte heller ha regler-el till alla dess verk, vilket också IVA påpekat. (När det inte blåser står ett vindkraftverk stilla och då måste annan el produceras och vattenkraften är redan fullt utbyggd). Realistiska tal är en utbyggnad av ca 10 TWh.

Vid årsskiftet 2010-11 producerade vindkraften (1.720 snurror) 3,5 TWh

För att uppnå 20 TWh landbaserad vindkraft behövs ca 2.800 verk. 3,1 TWh landbaserad produceras redan.

Återstår enligt planen 16,9 TWh vilket då motsvarar ca 2.360 vindkraftverk. Detta skulle för Dalslands del motsvara en kvot på max 19 verk.

Sveriges areal inkl. sjöar och vattendrag = 449.964 kvkm

Västra Götalands areal = 23.942 kvkm = 5,32% av Sveriges yta

Dalslands areal = 3.708 kvkm = 0,82% av Sveriges yta eller
15,49% av Västra Götalands yta

I **hela Västra Götalandsregionen** bör det enligt expertis (Stefan Edman, tidigare miljöexpert i regeringskansliet) byggas ca 150 vindkraftverk.

I Dalsland, som utgör mindre än 1% av Sveriges yta har för invånarna presenterats en vindkraftplan som i gårdagens läge föreslog ca 345 vindkraftverk i detta lilla känsliga kultur- och vildmarkslandskap! Denna plan har man nu lovat att revidera. Men det är endast på papperet. **Vi har redan nu minst 69 vindkraftverk färdigbyggda eller under uppbyggnad i Dalsland** och det finns planer för ytterligare ca 200.

Dalslands kvot är ca 19 verk och detta när man räknar på det högsta talet, 20 TWh landbaserad vindkraft. (Se ovanstående beräkn.)

När man nu dessutom vet att Piteå kommun godkännt en vindkraftspark som ger 8-12 TWh (1101 verk 200 meter höga) så borde Dalslands kvot inte behöva bli större än 10 verk. Bygger man fler verk i Dalsland är det endast en fråga om att tjäna pengar på andras bekostnad.

Vi behöver alltså inte fler vindkraftverk i Dalsland ! !

TW Förkortning av terawatt, dvs. 1 000 GW = 1 000 000 MW = 1 000 000 000 000 watt.

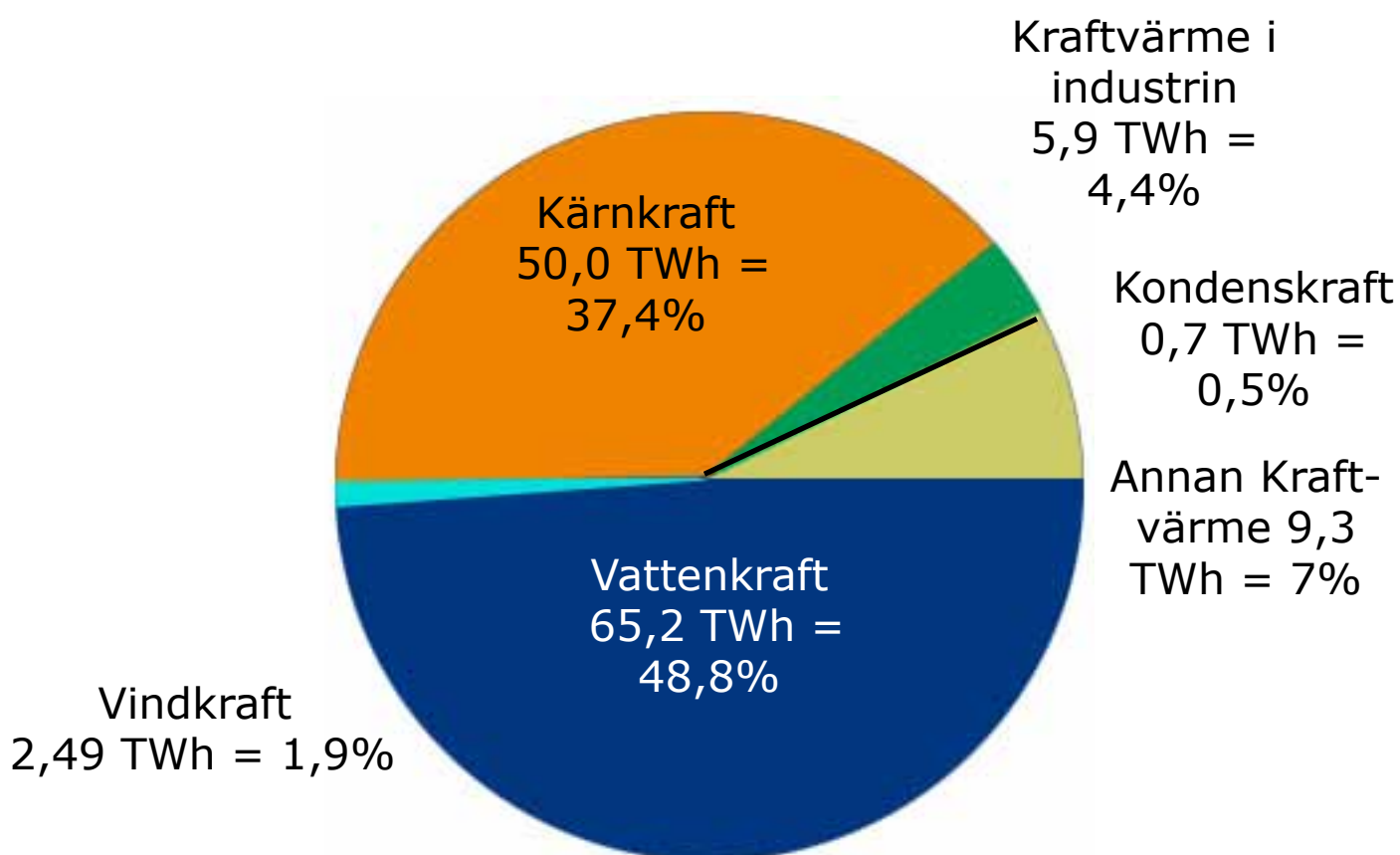
1 TWh = 1.000 GWh = 1.000.000 MWh = 1.000.000.000.000 wattimmar.

Kungl. Ingenjörsvetenskaps-akademien (IVA) och Kungl. Vetenskapsakademien (KVA)

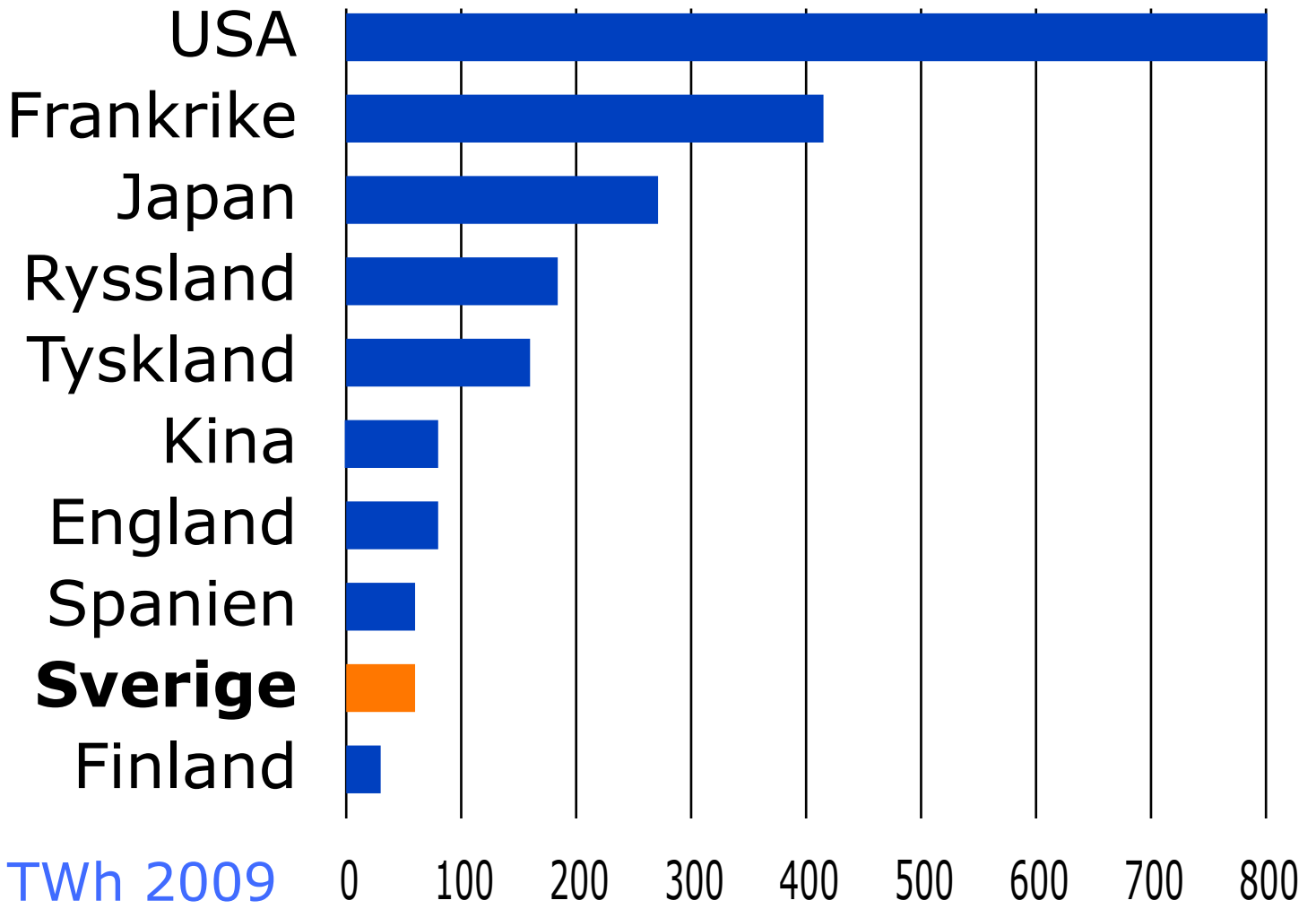
SVERIGES TOTALA NETTOELPRODUKTION 133,7 TWh ÅR 2009

1990 använde vi 140 TWh
2007 använde vi 144 TWh

Elkonsumtionen ökade visserligen från 1990 till 2007 men mycket litet och ser vi på elkonsumtionen de senaste åren har den faktiskt minskat. Vi skulle alltså kunna spara oss bort från vindkraften. Att vindkraften aldrig, inte ens med 30 TWh, kan ersätta kärnkraften fullt ut förstår vi av diagrammet. Koldioxiden = 0 i Sveriges elproduktion, alltså ingen klimatförstörande effekt.

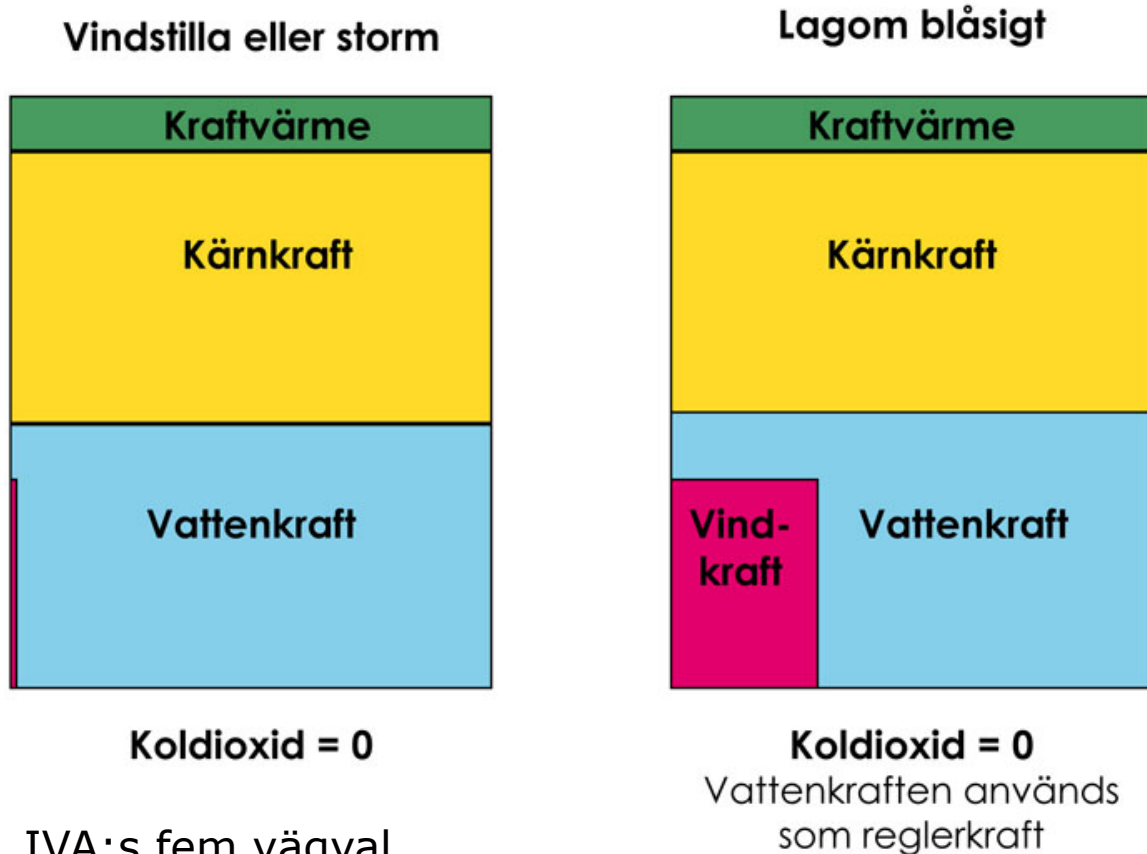
10 av 29 kärnkraftsländer

VINDKRAFTEN GÖR INGEN KLIMAT- NYTTA I SVERIGE.

Vi har helt ren elproduktion med 0 % koldioxid-utsläpp. Se nedanstående bild som är hämtad från IVA (Kungl. Ingenjörsvetenskaps-akademien

SITUATIONEN I SVERIGE

IVA:s fem vägval

1. Energieffektivisering
2. Satsa på de åtgärder som ger mest klimatnytta
3. Satsa på eldrivna bilar
4. Fortsätt att utnyttja kärnkraft
5. Förbered för ett varmare klimat

Det vore bättre att bygga ett kärnkraftverk till än att förstöra naturen med vindkraftverk. De vore mycket bättre att subventionera energisnåla vitvaror än vindkraftverk. Det vore bättre att i större utsträckning subventionera el-bilar än vindkraftverk etc.

Exempel på solenergi i Karlstad (nedanstående länk)

<http://www.energimyndigheten.se/Global/Om%20oss/Uth%c3%a5llig%20kommun/Etapp2/Goda%20exempel/karlstad.pdf>

VINDKRAFTEN HAR EN BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Vindkraften har en direkt påverkan på landskapsbilden. Det skall jag visa alldeles snart.

Vindkraftverken genererar också ljud som på nära håll kan uppfattas som störande men inte enbart störande. Det kan, utan att vi idag säkert vet, ge allvarliga skador. Detta låg-frekventa ljud, infraljud (under 17 Hz), kan enligt en norsk rapport ge upphov till skador på människans celler och är den största men minst uppmärksammade föroreningen. För infraljud finns det heller inga gränsvärden uppsatta. Bor man nära ett vindkraftverk utsätts man 24 timmar per dygn för infraljud och lågfrekvent buller utan att någon för närvarande bryr sig.

Eftersom vindkraftverken inte står stilla utan är i ständig rörelse, får man ingen ro. Ni har säkert irriterat er på rörlig reklam på datorskärmen. Det går väl att stå ut med en kort stund men knappast 24 timmar per dygn. Ni som har vindkraftverken i sydost, söder, sydväst eller i väster får dessutom rörliga skuggor när solen träffar rotorbladen. På vår och höst sträcker sig dess skuggor kilometervis. På natten får man ett evigt blinkande starkt vitt eller rött sken.

Även fåglar och fladdermöss skadas av vindkraftverken.

www.skyddamiljön.nu

Här får man en mängd information och hjälp att protestera mot eventuella byggnadslov

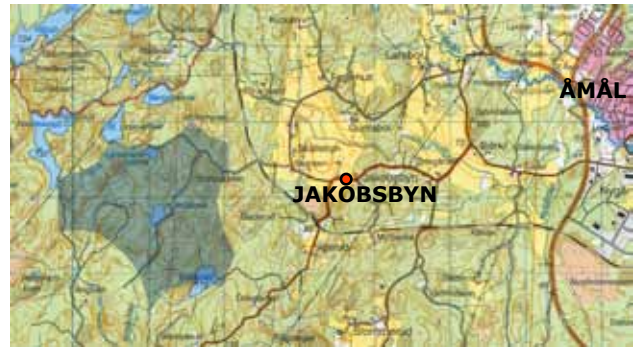
www.vindbrukdalsland.se

Här har Dag Blomqvist samlat en mängd fakta om vindkraften och dess negativa verkningar

www.energimyndigheten.se

Statistik av olika slag

JAKOBSBYN, Åmål

Ungefär så här kommer vyn bli från Jakobshavn, Åmål i västlig riktning (270°). Eftersom kordinaterna inte är kända kan placeringen bli något annorlunda på de tolv 200 meter höga verken. Från kameran räknat är avståndet till närmaste verk 1.700 meter och 3.520 meter till det verk som ligger längst bort (vid Handskesjön). De finns flera bostadshus som endast ligger 1.100 meter från närmaste verk.

Foto och fotomontage: Björn Carlén

Om två vindkraftverk skymmer varandra har jag dragit isär dem något

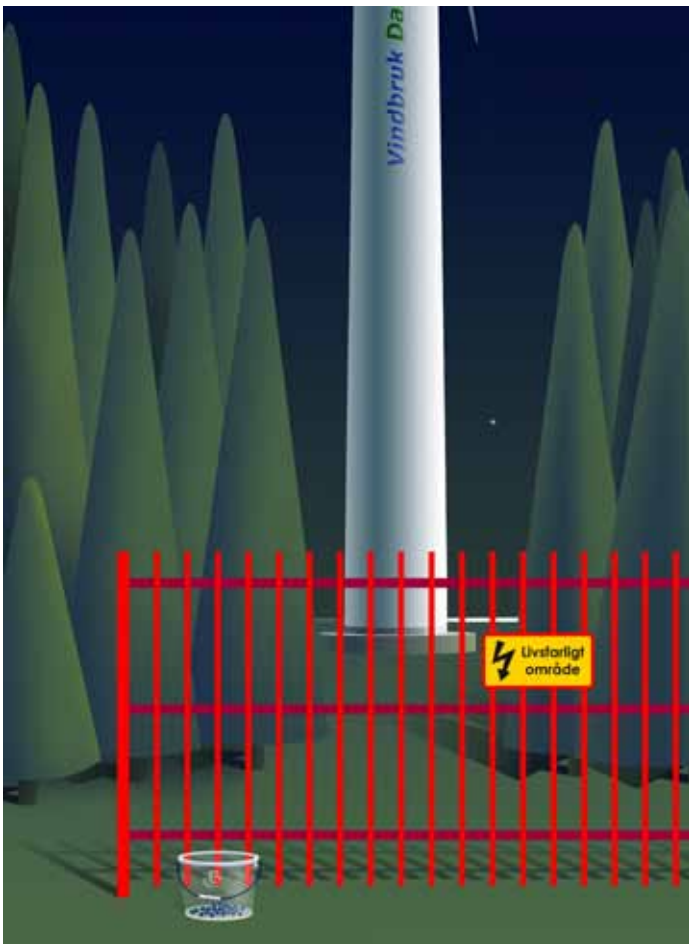

AMBITIÖSA POLITIKER

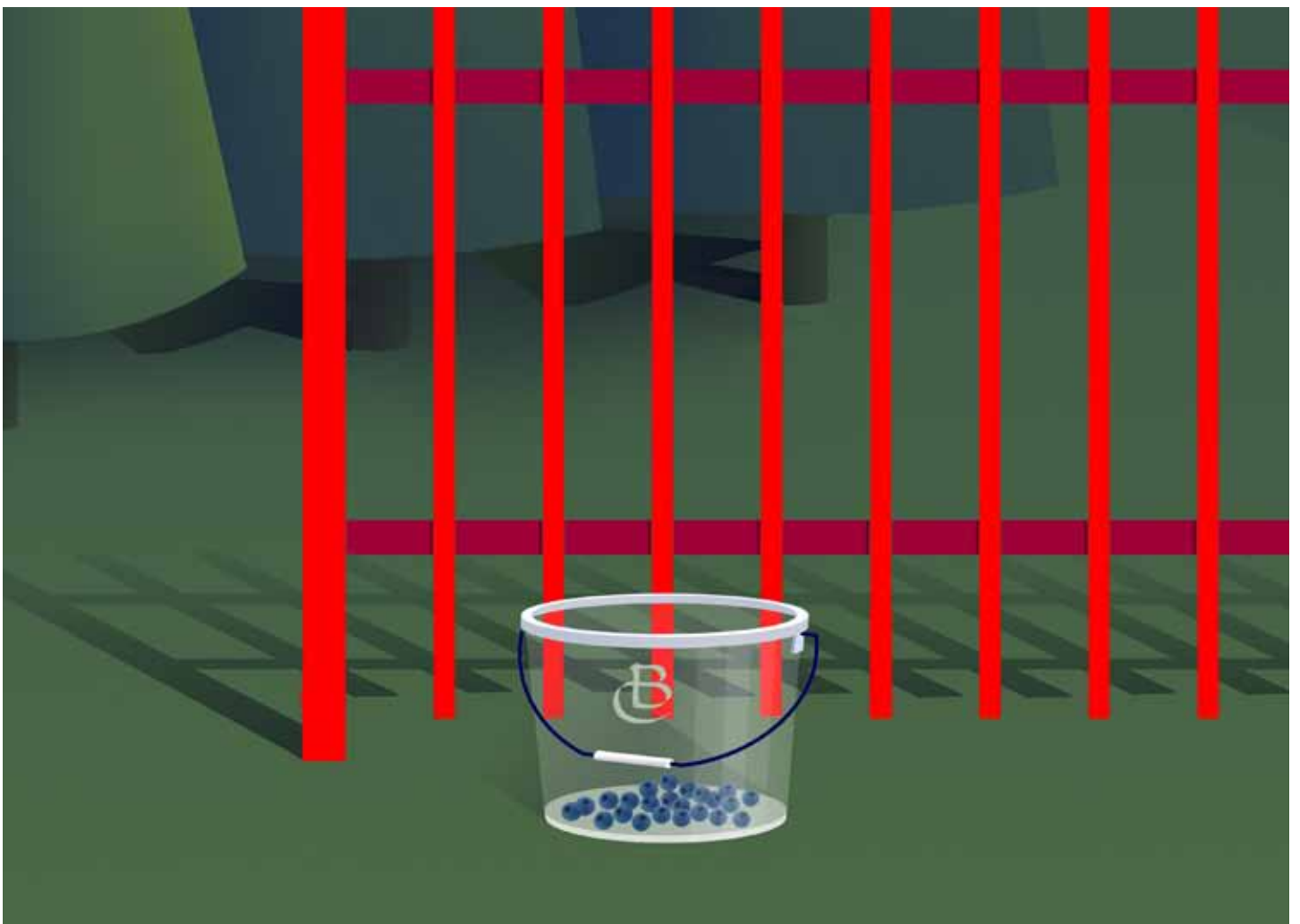
Vår kvot i Dalsland är i dagens läge beräknad till ca 19 st vindkraftverk, men våra ambitiösa politiker har tänkt vara riktigt duktiga och planerar för mer än 200 vindsnurror.

Det är inga små vindkraftverk som vi är vana att se, utan de planerade snurrorna kommer att vara 160-210 meter höga och placeras på bergen och vid Väneren. Samtliga Dalslands kommuner blir drabbade. Det som är det värsta här är att man vill sälja ut mycket känsliga rekreationsområden. Det är endast några få politiker och giriga markägare som är intresserad av det här. Nu protesterar till och med centerpartister. När ekonomiska intressen går före miljöfrågan blir man irriterad. Dalsland upp-tar mindre än 1% av Sveriges yta och då skall inte landskapet förstöras av 2-300 vindkraftverk istället för proportionerliga 10-20.

Ca 1 kvadratkilometer yta måste stängas av vid varje verk, så det där att fritt gå runt i skogen och plocka bär eller svamp blir starkt beskuret. Därför bildens titel, ”Det blev inte mycket bär i år”.

© Björn Carlén: "DET BLEV INTE MYCKET BÄR I ÅR"

© Björn Carlén: "DET BLEV INTE MYCKET BÄR I ÅR" 74 x 54 cm (Detalj)

Vy från övernattningsstugan vid "Storspåret", Handskesjön. Här kommer de tänkta vindkraftverken i området Torpane-Bodane att placeras så nära som 700 meter. I verkligheten är dessa propellrar i oregelbunden rörelse och på natten är det ett fladdrande starkt vitt sken. Det är ju förödande att placera vindkraftverk så nära turiststråken. *Foto Elisabeth Wennberg. Fotomontage: Björn Carlén*

Inte särskilt mysigt - nu, när man trodde att man var i vildmarken !

BILDER SOM FÖRRA GÅNGEN FICK POLITIKERNA ATT ÄNDRA SIG

Ånimskog Å8 Södra.

Vy mot nord-nordväst från naturreservatet "Yttre Bodane", Båtberget, Kesdalen.

Fotomontage: Björn Carlén

Detta är inte vad människor som vistas i ett naturreservat vill se och höra! SKANDALÖST!

Bräcke ängar
Dalsland

Edsleskog Å6 Södra. Vy mot väst-sydväst från naturreservatet "Bräcke ängar", Liljekullen. Fotomontage: Björn Carlén

”PÅVERKAN AV VINDKRAFTVERK PÅ MÄNNISKOR OCH NATUR”

Ett litet kort avsnitt i artikeln av Stefan Edman

”Länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer – där ansökningarna om större vindkraftseteringar ska avgöras – borde rimligen fatta sina beslut utifrån ett helhetsperspektiv över hela länet; ”här ska vi bygga vindkraft, där borta ska vi i stället freda för vindkraft till förmån för landskaps- och miljövärden”. Men tyvärr kommer denna eftersinnande, långsiktigt kloka avvägning nog inte att kunna göras; varje objekt kommer i stället troligen att bedömas var för sig. Vilket är ett mycket stor bekymmer. Med tanke på Sveriges stora landyta borde vi dock kunna skapa förutsättningar för en winwin-situation mellan de bägge miljömålen!

Änimskog Å7 Norra. Vy mot nord-nordväst från Östra Bodane. Fotomontage: Björn Carlén
Boende här kommer att se och höra 15 verk (6 i nordvästlig och 9 i sydvästlig riktning. EJ ACCEPTABELT!
Det är endast 1.400 meter till närmaste verk. Detta är dessutom ett område som många människor vistas i. (Vingens Hamn) . De här etableringarna i ovanstående bild har nu avskrivits på grund av protester

De riksintressanta zoner för vindkraft som har utpekats upptar cirka två procent av Sveriges yta. Schablonmässigt räknat borde det i runda svängar behöva byggas cirka tio kraftverk i varje kommun. I praktiken är det dock ofta starka markägarentressen som kommer att avgöra hur det till sist blir. Regeländringarna bäddar för en bypolitik av sämsta märke, där lokala intressenter – med argument från klimatdebatten – får sin kommunledning med på tåget vad gäller utbyggnad, även i områden där allmänintresset för att freda från vindkraftverk är betydligt starkare. Det har lett till att många kommuner i sina översiktsplaner lägger in betydligt flera tänkbara lokaliseringar för vindkraft än vad samhällsansvaret rimligen kräver av dem. Och då pekas även värdefulla områden ut som borde undantas.

Ta Lilla Edet norr om Göteborg som exempel. Kommunen har räknat ut att man med 13 vindkraftverk i princip skulle kunna anse sig vara självförsörjande på förnybar el (ett synsätt som dock i sig kan ifrågasättas). På en av de lokaler som översiktsplanen pekar ut kan man utan konflikt med andra sociala eller miljömässiga mål bygga 19 kraftverk. Men kommunen nöjer sig inte med detta utan pekar ut cirka 35 lokaliseringar, bland annat i områden med viktiga kultur- och naturvärden, eller som varit med i planerna för nya bostadsområden. I hela Västra Götalandsregionen bör det, i förhållande till den nationella planeringsramen, byggas 100–200 kraftverk. Men lilla Lilla Edet, en av regionens 49 kommuner, har alltså tagit på sig att bereda plats för så mycket som en femtedel av dem!”

Dalsland har tagit på sig att bereda plats för hela Västra Götalands kvot och mer till (egen kommentar)

Förräderi mot svenska folket

Kom ihåg att vi har överflöd av el - utan vindkraft - och Sveriges elproduktion ger inga koldioxidutsläpp. Den el som vindkraften kan ge är mycket marginell och kan aldrig ersätta elen från kärnkraftverken. Den enorma vindkraftsetableringen som är igång förstör mycket mer än den tillför. Ändå bygger man vidare. De som betalar är vi konsumenter genom extra elskatter (elcertifikat). Enbart under 2009 betalade vi nästan 4 miljarder i sådan extra elskatt. Sedan betalar man skatt på skatten (moms). Det är inte underligt att våra el-fakturor stiger rakt upp. I morse (8 feb) hörde jag på nyheterna att konsumentkostnaden för el hade stigit med 80% på några få år.

De enda som har glädje av den skatten är de markägare som arrenderar ut sina ägor till vindkraftsetablering. De får utan att behöva göra ett handtag minst 150.000 kr per år och verk i bidrag. Det rimmar dåligt med "arbetslinjen". Kommunen kammar väl också in en del i kommunalskatt på arrendet.

© Björn Carlén: "30 SILVERPENNINGAR" 74 x 54 cm

© Björn Carlén: "30 SILVERPENNINGAR" 74 x 54 cm (detalj)

LANDSKAPSKONVENTIONEN

Den 11 november 2010 beslutade Sveriges regering att ratificera den europeiska landskapskonventionen, som är tänkt att träda i kraft under maj 2011

Riksantikvarieämbetet skriver bland annat så här:

”Den europeiska landskapskonventionen syftar till att förbättra skydd, förvaltning och planering av europeiska landskap. Den syftar också till att främja samarbetet kring landskapsfrågor inom Europa och till att stärka allmänhetens och lokalsamhällets delaktighet i det arbetet. Konventionen innefattar alla typer av landskap som människor möter i sin vardag och på sin fritid.

Landskapskonventionen understryker att landskapet är en gemensam tillgång och ett gemensamt ansvar. I landskapet möts många olika värden och tillgångar - kulturella, ekologiska, estetiska, sociala och ekonomiska. Vi måste ofta förhandla om hur landskapets resurser ska nyttjas och utvecklas. Det krävs därför ett nära samarbete mellan myndigheter, organisationer, företag och enskilda för att landskapets mångfald av värden ska kunna hanteras på ett hållbart sätt.

Demokrati och landskap

Landskapskonventionen innehåller en tydlig demokratisk aspekt. Dels därför att den lyfter fram landskapets sociala betydelse, dels därför att den understryker vikten av att människor kan delta aktivt i värdering och förvaltning av landskapet. Den demokratiska aspekten märks också tydligt i den definition av landskap som finns i konventionen: landskap är ”ett område sådant som det uppfattas av människor och vars karaktär är resultatet av påverkan av och samspel mellan naturliga och/eller mänskliga faktorer.”

Det här är raka motsatsen till Maud Olofssons och framför allt Andreas Carlgrens uttalande att vilja **stoppa kommunernas veto-rätt**, för att snabba på vindkraftsutbyggnaden.

Vart tog demokratin vägen?